

Przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania – korzystne wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie

Szef Krajowej Administracji Skarbowej, reprezentowany przez pracowników Departamentu Kluczowych Podmiotów, uzyskał kolejne korzystne dla organu podatkowego rozstrzygnięcia WSA w Warszawie w zakresie stosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.

W wyrokach z 14 kwietnia 2023 r., sygn. akt III SA/Wa 2508/22, 2509/22, 2510/22, oddalono skargi w sprawach dotyczących unikania opodatkowania, w których schemat działania polegał na sprzedaży udziałów w sp. z o.o. o kilkudziesięciomilionowej wartości za pośrednictwem spółki celowej, a następnie przekształceniu tej spółki i przekazaniu bez opodatkowania zysków do wspólników, pod postacią udzielenia pożyczek. Umożliwiło to uniknięcie opodatkowania PIT na kwotę około 24 milionów zł.

W ustnych motywach wyroków odniesiono się m.in. do kwestii możliwości orzekania w sprawach klauzulowych za 2016 r. oraz tezy jakoby decyzja klauzulowa miała charakter ustalający (sąd potwierdził stanowisko z wyroków o sygn. akt III SA/Wa 2386/22 oraz 2387/22). Zwrócono także uwagę na rolę tzw. spółek holdingowych w okolicznościach realizowania zaplanowanego schematu uzyskania korzyści podatkowej oraz omówił kwestię braku mocy ochronnej interpretacji.

Z kolei 10 maja 2023 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2118/22 sąd oddalił skargę na decyzję Szefa KAS dotyczącą stwierdzenia unikania opodatkowania w schemacie tzw. programu motywacyjnego.

Sąd w ustnych motywach uzasadnienia podkreślił brak naruszenia przepisów intertemporalnych wprowadzających klauzulę w okolicznościach, w których czynność została przeprowadzona co prawda w 2015 r. (zmiana podstawy do wypłaty wynagrodzenia premiewego z dotychczasowego stosunku powołaniowego na przydzielenie instrumentu finansowego), ale korzyść podatkowa w PIT została osiągnięta w 2017 r. Sąd podkreślił, że WSA w Warszawie prezentuje stanowisko, iż art. 119a OP ma zastosowanie do korzyści podatkowej osiągniętej po wejściu w życie przepisów wprowadzających klauzulę ogólną i w konsekwencji nie można podzielić zarzutu naruszenie zakazu retroakcji, skoro korzyść została uzyskana za rok podatkowy 2017.

Istotnym aspektem było odniesienie się do kwestii związanej z działaniem Rady ds. Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania. Sąd w pełni podzielił stanowisko Szefa KAS, zgodnie z którym brak uwzględnienia zdania odrębnego do uchwały Rady PUO nie miał istotnego wpływu na wynik sprawy, ponieważ Rada PUO stanowi organ odrębny od Szefa KAS, a skoro sama uchwała Rady PUO nie jest wiążąca dla organu to tym bardziej nie jest wiążące zdanie odrębne, które ze swej istoty nie stanowi opinii organu kolegialnego w przedmiocie oceny prawidłowości zastosowania art. 119a OP.

Sąd przyznał, że prawidłowo zidentyfikowano czynność unikania opodatkowania, polegającą na zmianie podstawy do wypłaty wynagrodzenia premiewego, oraz wykazano, iż została ona przeprowadzona przede wszystkim w celu uzyskania korzyści podatkowej. Działanie podatnika realizowało także przesłankę sztuczności, ponieważ pomiędzy zmienionymi podstawami do

wypłaty premii nie było istotnych różnic. W obu przypadkach uzależniono wypłatę od realizacji wskaźnika *cash flow*, a było to zmienna zależna od pracy podatnika, będącego prezesem zarządu Spółki.